

ДО
Г-Н ИВАН ПЕШЕВ
МИНИСТЪР НА МЛАДЕЖТА И СПОРТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ
ОТ СЪВЕТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО,
КОНСУЛТАТИВЕН ОРГАН КЪМ МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

Относно: [Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба №1 от 10.06.2022 г. за условията и реда за финансиране на проекти по национални програми за младежта.](#)

Уважаеми г-н Пешев,

Съветът за развитие на гражданското общество към Министерски съвет в изпълнение на чл. 4, ал.4 т.1 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел дава становища по всички проекти на нормативни актове, стратегии, програми и планове, които се отнасят до дейността на гражданските организации.

Предложеният от вас проект на нормативен акт засяга изменения на условията и реда за финансиране на проекти по националните програми за младежта (по смисъла на чл. 7 от Закона за младежта, в изпълнение на Националната стратегия за младежта), които се явяват основен източник за изграждане на капацитет и устойчивост на младежките организации и организациите, работещи със и за млади хора.

Съществуването и развитието на последните е ключова предпоставка за развитието на гражданското участие и укрепването на гражданския сектор в страната.

В рамките на обявената обществена консултация се посочва, че целта на предложените промени е отстраняване на несъвършенства и непълноти, съобразени с приоритетите на националната политика за младежта и нуждата от разширяване на възможностите за кандидатстване към по-широк кръг бенефициери.

В тази връзка бихме искали да изтъкнем, че не е налице публично достъпна оценка на въздействието на двете програми – Национална програма за младежта 2021-2025 г. и Национална програма за изпълнение на младежки дейности по чл.10а от Закона за хазарта 2023-2025 г. (изтичащи в края на тази година), която да обоснове нуждата от предложените промени и да покаже реално идентифицирани дефицити в процедурите.

Предложени са 4 основни промени, по които ще дадем отделно становище.

1. Промените в §1 въвеждат различна процедура за приемане на Националната програма за младежта и националните програми по чл.10а от Закона за хазарта.

Изтъкнатите в мотивите аргументи, че Националната програма за младежта е дългосрочен стратегически документ, а програмата по чл.10а е с по-кратък хоризонт, са погрешни. Националните програми са програмен документ, подчинен на стратегическия документ от по-висок порядък (чл.7 от Закона за младежта).

Доколкото Законът за хазарта не предвижда различен ред за разходване на средствата, постъпващи по бюджета на Министерство на младежта като трансфер по реда на чл.10а от ЗХ, а насочва към чл. 8, ал.3 от Закона за младежта, приемаме, че разходването на тези средства следва да се осъществява в рамките на националните програми за младежта по смисъла на чл.7 от Закона за младежта в изпълнението на Националната стратегия за младежта и в този смисъл държавната политика за младежта. На база на този аргумент, смятаме, че е погрешно Национална програма за изпълнение на младежки дейности по чл.10а от Закона за хазарта или друга програма, насочена към разходването на тези средства (макар и с друго име), да се възприема за нещо различно от национална програма за младежта по смисъла на чл.7 от Закона и в наредбата да бъде предвиден различен ред за нейното приемане от този, посочен в чл.7, а именно от Министерски съвет.

Продължителността на националните програми (както и техният брой, наименование и съдържание) е в прерогатива на Министерство на младежта и спорта и аргументът, че приемането на програмите на годишна база (вместо на 3 или 5 години, каквато е практиката в момента) ще намали административната тежест, е категорично погрешен и вместо повече предвидимост ще доведе до повече несигурност сред бенефициерите.

Накрая – не смятаме, че нуждата от гъвкавост, изложена в мотивите, е достатъчен аргумент за заобикаляне на законовата процедура посредством въвеждане на алтернативна такава в нормативен акт от по-нисък порядък.

На база на тези аргументи изразяваме отрицателно становище по §1 от предложените промени и предлагаме той да отпадне.

2. Първата част на предложението по §2 допълва кръга на допустими бенефициери по програмата с Центъра за образователна интеграция на деца и младежи от етнически малцинства към Министерство на образованието и науката.

Считаме, че разширяването на кръга от бенефициери с включването на Центъра за образователна интеграция на деца и младежи от етнически малцинства – второстепенен разпоредител с бюджетни средства, подчинен на министъра на образованието и науката, не е целесъобразно и без наличие на финансова обосновка и предварителна оценка на въздействието ще доведе до ограничаване на разполагаемия ресурс за младежки организации и организации, работещи със и за млади хора.

Бихме искали да подчертаем, че съгласно мотивите, посочени в ПМС №12 от 20 февруари 2025 г., допълнителните функции, вменени на ЦОИДУЕМ, са в контекста на ролята му на изпълнител на проект по Националния план за възстановяване и устойчивост за изграждане на Национален фокусен център. Съгласно договореностите по процедурата ЦОИДУЕМ следва да осигури 5-годишна устойчивост на инвестицията в това число и на дейностите и създадените работни места.

3. Втората част на предложенията в §2 предвиждат отпадане на възможността за осъществяване на проекти в партньорство по националните програми.

Считаме, че разширяването на кръга от бенефициери с включването на Центъра за образователна интеграция на деца и младежи от етнически малцинства – второстепенен разпоредител с бюджетни средства, подчинен на Министъра на образованието и науката, не е целесъобразно и без наличие на финансова обосновка и предварителна оценка на въздействието ще доведе до ограничаване на разполагаемия ресурс за младежки организации и организации, работещи със и за млади хора.

Бихме искали да подчертаем, че съгласно мотивите, посочени в ПМС №12 от 20 февруари 2025 г., допълнителните функции, вменени на ЦОИДУЕМ, са в контекста на ролята му на изпълнител на проект по Националния план за възстановяване и устойчивост за изграждане на Национален фокусен център. Съгласно договореностите по процедурата ЦОИДУЕМ следва да осигури 5-годишна устойчивост на инвестицията в това число и на дейностите и създадените работни места. **Което означава, че включването на ЦОИДУЕМ като възможен бенефициент да бъде съпроводено с увеличаване на бюджета на тези програми, така че да не се ощетяват младежките организации за сметка на държавната институция.**

4. §3 Намалява се срокът за отстраняване на непълноти в документацията на подадени проектни предложения от 7 календарни на 3 работни дни.

Националните програми за младежта са основен източник на средства за младежките организации и организациите, работещи със и за млади хора на национално ниво. Именно поради това те следва да бъдат максимално достъпни и гъвкави, за да отговорят на нуждите и реалностите на младежкия сектор и да дадат възможност за развитие на капацитета и устойчивостта на организациите.

Голяма част от младежките организации и организациите, работещи със и за млади хора, не разполагат с постоянно нает персонал и намаляването на срока за отстраняване на непълноти в документацията на подадените предложения няма да доведе до облекчаване на процедурата, но ще увеличи риска от покачване на броя предложения, отстранени на етап „административна оценка“, и в този смисъл ще ограничи достъпа на организациите до жизненоважни за тях средства.

Изразяваме отрицателно становище относно предложената промяна.

Законност, прозрачност и последователност са част от основните принципи на държавната политика за младежта съгласно чл.3 от Закона за младежта. Считаме, че предложените промени в сериозна степен им противоречат и вместо до подобряване на уредбата и отстраняване на нейни несъвършенства ще доведат до повече непредвидимост и несигурност сред младежките организации и организациите, работещи със и за млади хора.

Ограничаването на възможностите за развитие на капацитет и устойчивост у последните влияе негативно върху развитието на гражданския сектор и демокрацията в страната.

С оглед на изложените аргументи изразяваме цялостно отрицателно становище по предложените промени и призоваваме Министерски съвет да отхвърли проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба №1 от 10.06.2022 г. за условията и реда за финансиране на проекти по национални програми за младежта.

Членове на Съвета за развитие на гражданското общество

Български център за нестопанско право

Фондация „Заедно в час“;

Сдружение „Български дарителски форум“;

Сдружение „Български Хелзинкски комитет“;

Фондация „Работилница за граждански инициативи“;

Сдружение „Асоциация на европейските журналисти-България“;

Фондация „Антикорупционен фонд“;

Българска фондация биоразнообразие;

Сдружение „Национален младежки форум“;

Сдружение „Форум гражданско участие“;

Фондация „Български фонд за жените“;

Сдружение „Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“;

Фондация „Карин дом“;

Фондация „За нашите деца“.